

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Inzet- en Beleidskader NL-Alert

Datum	25 februari 2025
Status	Vastgesteld

Versiebeheer

- Het voorliggende Inzet- en Beleidskader NL-Alert is geaccordeerd door de RCDV en vastgesteld op 1 januari 2019.
- In de tekst zijn vervolgens enkele fouten geconstateerd. Deze fouten zijn gecorrigeerd waarna het Inzet- en Beleidskader NL-Alert is vastgesteld door de Gebruikersraad NL-Alert op 10 september 2019.
- Hierna zijn enkele wijzigingen aangebracht in het Inzet- en Beleidskader NL-Alert, waaronder aanvullingen over de procedure over uitzending van NL-Alerts bij ernstige uitval 1-1-2, waarna het Inzet- en Beleidskader is vastgesteld door de Gebruikersraad op 22 juni 2020.
- Vervolgens is in het Inzet- en Beleidskader een algemene procedure voor het landelijk uitzenden van NL-Alerts opgenomen (Bijlage IV) die is geaccordeerd op 30 oktober 2020 door de RCDV.
- Hierna is in het Inzet- en Beleidskaders een bijlage met procedures voor het bovenregionaal uitzenden van NL-Alerts (bijlage III) toegevoegd en tweetal bestaande richtlijnen als bijlagen toegevoegd zodat alle relevante informatie in één document beschikbaar is, die is geaccordeerd op 22 april 2022 door de Vakraad Risico- en crisisbeheersing.
- In 2024/2025 heeft er een herziening plaatsgevonden die is uitgevoerd door de werkgroep van de Gebruikersraad. In deze herziening zijn er in de tekst diverse onjuistheden geconstateerd die naar aanleiding van ervaringen uit het veld zijn aangepast ofwel aangescherpt. Ook is het hoofdstuk Opleiden Trainen en Oefenen in zijn geheel herschreven en is hoofdstuk 5 gebiedselectie herschreven naar aanleiding van het activeren van de functie "Geofencing". Tevens is de opmaak gewijzigd en is hiermee de leesbaarheid verbeterd. De aanpassingen zijn op 28 november 2024 besproken in de Gebruikersraad NL-Alert. Op 25 februari 2025 is het Directeurenoverleg NL-Alert akkoord gegaan met de wijzigingen, en daarmee is de nieuwe versie vastgesteld.

Inhoudsopgave

0.	Versiebeheer	2
1.	Inleiding	4
2.	Doel Inzet- en Beleidskader	5
3.	Mandatering	6
3.1	Beslissingsbevoegdheid en verantwoordelijkheid bestuurders	6
4.	NL-Alert: techniek en toegevoegde waarde	7
4.1	NL-Alert als omroepdienst	7
4.2	NL-Alert in relatie tot andere crisiscommunicatiemiddelen	8
5.	NL-Alert gebiedselectie	9
6.	De inzet van NL-Alert	10
6.1	Eigenschappen NL-Alert bericht	10
6.1.1	Opbouw bericht	10
6.1.2	Uitzendduur NL-Alert bericht	11
6.2	Onderscheid type berichten	11
6.3	Inzet van NL-Alert in specifieke situaties	11
6.3.1	Storing	11
6.3.2	Inzet bij ernstige uitval 112	11
6.3.3	Inzet bij extreem geweld	12
6.4	Inzet van NL-Alert bovenregionaal en nationaal	12
6.4.1	Bovenregionaal	12
6.4.2	Nationaal Crisis Centrum (NCC)	13
6.5	Inzet van NL-Alert voor semioverheid en commerciële partijen	13
7.	Opleiden, trainen en oefenen	15
7.1	Doelstelling opleiden, trainen en oefenen	15
7.1.1	Vakbekwaam worden	15
7.1.2	Vakbekwaam blijven	16
8.	Financiën	17
Bijlage I	Concept-mandaatbesluit NL-Alert	18
Bijlage II	Richtlijn Gebiedselectie NL-Alert	19
Bijlage III	Inzetkader NL-Alert	23
Bijlage IV	Algemene procedures bovenregionaal uitzenden NL-Alerts	25
Bijlage V	Procedure uitzending NL-Alert door JenV in geval van ernstige uitval 112	30
Bijlage VI	Richtlijn Inzet NL-Alert bij Extreem Geweld	33
Bijlage VII	Algemene procedure landelijk uitzenden NL-Alerts	38

1. Inleiding

Tijdige, consistente en betrouwbare communicatie tussen overheid en burgers bij incidenten, rampen en crises en de direct daaraan voorafgaande fase van acute dreiging is van groot belang. In eerste instantie om mensen adequaat te informeren over de situatie en daarnaast over het mogelijke risico dat zij lopen en de wijze waarop zij dit risico kunnen verkleinen dan wel uitsluiten. De overheid doet daarbij steeds een groter beroep op de zelfredzaamheid van burgers.

NL-Alert is ontwikkeld om door middel van een tekstbericht op mobiele telefoons mensen te alarmeren en snel en betrouwbaar een op maat gesneden handelingsperspectief te bieden. De verantwoordelijkheid voor het alarmeren en informeren van burgers en het verstrekken van een handelingsperspectief is decentraal belegd. De Minister van Justitie en Veiligheid (JenV) stelt NL-Alert ter beschikking aan dit decentrale gezag.

Dit Inzet- en Beleidskader gaat primair over de lokale en regionale inzet van NL-Alert, maar ook over bovenregionale en nationale inzet. Bij incidenten die meerdere veiligheidsregio's aangaan, dienen de betrokken regio's onderling af te stemmen. Hierin kan het Nationaal Crisiscentrum (NCC) van JenV faciliteren.

2. Doel Inzet- en Beleidskader

Dit Inzet- en Beleidskader dient ervoor om op bestuurlijk en operationeel niveau aan te geven wanneer, in welke situaties en door wie NL-Alert kan worden ingezet. Het Inzet- en Beleidskader zal tussentijds, in ieder geval steeds na twee jaar, worden geëvalueerd en kan worden bijgesteld aan opgedane ervaring of nieuwe inzichten.

Het Inzet- en Beleidskader voorziet niet op detailniveau in de eisen voor het gebruik van NL-Alert. In de veiligheidsregio's zijn er verschillen in procedures bij een crisis. Zo ook bij crisiscommunicatie. Bovendien kunnen nooit alle situaties worden voorzien. Het bevoegd gezag moet bij het gebruik van NL-Alert vrijheid hebben om goed in te spelen op de specifieke situatie. Echter, er is diversiteit ten aanzien van de inzet van NL-Alert. Zo wordt in regio A bij een grote brand NL-Alert ingezet, maar bij regio B gebeurt dit bijvoorbeeld niet.

Uit de praktijk is gebleken dat NL-Alert een goed instrument is om invulling te geven aan de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag om burgers te alarmeren en informeren. Uit onderzoek is bovendien gebleken dat burgers NL-Alert waarderen en in veel gevallen ook verwachten om een NL-Alert te ontvangen bij een (groot) incident, zodat zij weten wat er aan de hand is. Dit document geeft kaders voor de wijze waarop NL-Alert gebruikt kan worden op een voor ontvangers zo eenduidig mogelijke manier. Ook geeft het kaders voor de opbouw van een NL-Alert.

Het Inzet- en Beleidskader is bedoeld om waar mogelijk uniformiteit te creëren. Of en hoe de burger wordt gealarmeerd bij bepaalde vergelijkbare incidenten dient immers niet afhankelijk te zijn van de plek waar hij/zij zich bevindt. Het Inzet- en Beleidskader faciliteert daarbij eenzelfde afweging van de keuze tot inzet van NL-Alert. Daarmee draagt het bij aan het streven dat, ongeacht waar iemand zich bevindt, hij dezelfde mate van bescherming mag verwachten.

Dit Inzet- en Beleidskader is opgesteld door de Minister van Justitie en Veiligheid samen met het Veiligheidsberaad. Het is bedoeld voor het decentrale gezag, dat ten tijde van een incident, ramp of crisis besluiten moet nemen over de inzet van NL-Alert. Daarnaast biedt het handvatten voor degenen die in de praktijk te maken krijgen met de inzet van NL-Alert.

3. Mandatering

Het is wenselijk om een NL-Alert zo snel mogelijk uit te zenden op het moment dat zich een acute dreiging voordoet of voor dreigt te doen. Echter lokale en regionale autoriteiten bepalen zelf of, wanneer en in welk gebied een NL-Alert wordt verzonden. Met inachtneming hiervan is het aanbevolen om een functionaris te mandateren die in staat is om in het eerste uur van een incident de beslissing te nemen om een NL-Alert op te (laten) stellen en te verzenden. Het daadwerkelijk verzenden van een NL-Alert gebeurt vanuit de meldkamer. Hiervoor is gekozen omdat de meldkamer het organisatieonderdeel is dat 24 uur per dag, zeven dagen per week operationeel is.

Omdat NL-Alert zowel gebruikt wordt voor het waarschuwen als voor het informeren van burgers, is het wenselijk dat er lokale/regionale communicatiefunctionarissen en andere actoren worden betrokken bij het opstellen van het bericht. Zo kan ook de inhoudelijke aansluiting bij overige crisiscommunicatiemiddelen worden geborgd. Indien er communicatiefunctionarissen in de regio aanwezig zijn die op piket staan, kan het mandaat ook bij communicatie worden neergelegd. Echter, in niet alle veiligheidsregio's zijn communicatiefunctionarissen op piket aanwezig. In die gevallen is het niet aan te raden het mandaat bij de communicatiefunctionaris te beleggen.

3.1 Beslissingsbevoegdheid en verantwoordelijkheid bestuurders

Elk gebruik van NL-Alert gebeurt onder verantwoordelijkheid van het bevoegde decentrale gezag. Het bevoegd gezag besluit tot de inzet van NL-Alert. Deze bevoegdheid kan binnen de grenzen van de wet- en regelgeving worden gemandateerd.

Artikel 7, eerste lid, van de Wet veiligheidsregio's (Wvr) bepaalt dat de burgemeester zorg draagt voor het verschaffen van informatie aan de bevolking over de oorsprong, de omvang en de gevolgen van een ramp of crisis die de gemeente bedreigt of treft, alsmede over de daarbij te volgen gedragslijn. Conform artikel 39, eerste lid, onder a van de Wvr geldt deze verplichting ook voor de voorzitter van de veiligheidsregio bij een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis, of van ernstige vrees daarvan. Artikel 25, eerste lid, onder c van de Wvr, bepaalt dat de door het bestuur van de veiligheidsregio ingestelde brandweer de taak heeft om de bevolking te waarschuwen.

Het bevoegde decentrale gezag kan de keuze tot inzet mandateren. In het regionaal crisisplan kunnen nadere regels worden gesteld over het uitvoeren van deze zorgplicht. Het inzetten van NL-Alert kan hiertoe worden meegenomen in een algemene mandaatregeling voor het inzetten van communicatiemiddelen. Indien hier niet voor wordt gekozen, kan een aparte mandaatregeling worden getroffen (zie bijlage I). De daadwerkelijke verzending in opdracht van het bevoegd gezag of de gemandateerde, geschiedt door de desbetreffende meldkamer.

4. NL-Alert: techniek en toegevoegde waarde

NL-Alert is een middel dat bij een incident, ramp of crisis (of bij een dreiging daarvan) kan worden gebruikt om burgers in een bepaald gebied te alarmeren en te informeren. De techniek die hiervoor gebruikt wordt heet cell broadcasting, waarbij berichten via zendmasten voor mobiele telefonie worden uitgezonden naar alle mobiele telefoons die zich bevinden in het gekozen uitzendgebied. Iedereen met een geschikte¹ mobiele telefoon die verbinding heeft met deze zendmasten, kan een NL-Alert ontvangen. Dus niet alleen burgers die zich daarvoor hebben aangemeld, zoals bij SMS-alertingen het geval is (zoals Burgernet en Amber Alert).

Cell broadcasting heeft als voordeel ten opzichte van SMS dat een bericht pas wordt ontvangen als een telefoon binnen een bepaald gebied van het netwerk (zendmast) zit. Hierdoor kan het bericht regionale informatie bevatten, zoals een grote brand op een industrieterrein in de buurt. Ook hebben de berichten geen last van congestie op de netwerken van de telecomproviders, aangezien de informatie via een apart logisch kanaal worden gestuurd.

Anders dan bij SMS is bij cell broadcasting geen sprake van een enkel bericht dat naar één of meer specifieke telefoonnummers wordt gezonden, maar van een bericht dat continu wordt uitgezonden naar alle telefoons in een bepaald gebied. Met behulp van Geofencing bepaalt de mobiele telefoon van de burger of hij of zij zich in het uitzendgebied van een NL-Alert bevindt. Is dat het geval dan luidt het alarm en wordt het bericht op de telefoon getoond.

Omdat het een tekstbericht betreft kan op de desbetreffende gebeurtenis toegesneden informatie worden gegeven. De burger ontvangt per incident direct een advies over wat hij of zij het beste kan doen en laten. Cell broadcast, en daarmee NL-Alert, is continu in ontwikkeling.

4.1 NL-Alert als omroepdienst

NL-Alert is ingericht als een omroepdienst. Dat wil zeggen dat berichten elkaar vervangen indien er zich een situatie voordoet die om nieuwe informatie vraagt. Het gegeven dat steeds alleen het laatste bericht leesbaar is, maakt wel dat berichten individueel leesbaar moeten zijn, bijvoorbeeld omdat mensen die een gebied binnenkomen eerdere berichten niet hebben ontvangen. Daarom is het van belang dat tevens de opvolgende berichten volledige NL-Alerts zijn.

De burger hoeft zich niet aan te melden voor NL-Alert. Deze dienst is daardoor beduidend indringender dan diensten als Burgernet of Amber Alert, omdat de burger voor deze diensten bewust kiest. Voor NL-Alert hoeven geen telefoonnummers te worden geregistreerd. Er is vanuit dat oogpunt (verwerking persoonsgegevens) geen sprake van inbreuk op de privacy van burgers.

---

¹ Op dit moment zijn vrijwel alle telefoons geschikt voor het ontvangen van cell broadcast berichten.

4.2 NL-Alert in relatie tot andere crisiscommunicatiemiddelen

NL-Alert is primair een alarmmiddel, bedoeld om de bevolking te waarschuwen én te informeren. Bij de inzet van NL-Alert is tijd een kritische factor. Bij de inzet van NL-Alert als crisiscommunicatiemiddel is de aansluiting op andere middelen van belang. Op basis van het incident, effectgebied en doelgroep zet een gemeente of veiligheidsregio een set aan middelen in om zoveel mogelijk mensen te bereiken. De informatiebehoefte van hen die direct door de ramp of crisis geraakt worden, vormt het uitgangspunt voor de informatievoorziening.

NL-Alert wordt ingezet bij situaties die vragen om snel handelen. Middelen als een website, een publieksinformatienummer of een persconferentie volgen meestal pas enige tijd na het daadwerkelijke plaatsvinden van de ramp. Het activeren van de crisisorganisatie en bijbehorende middelen kost over het algemeen minimaal een uur.

5. NL-Alert gebiedselectie

In september 2024 is Geofencing toegevoegd aan NL-Alert. Geofencing zorgt ervoor dat NL-Alerts niet meer buiten het door de meldkamer op de applicatie geselecteerde uitzendgebied worden getoond op mobiele telefoons. Meldkamers kunnen nu met een vrij grote nauwkeurigheid bepalen waar een NL-Alert verspreid moet worden en waar niet. Voor Geofencing werd het NL-Alert vrijwel altijd in een groter gebied verspreid dan het door de meldkamer aangegeven uitzendgebied en verschilde dit gebied per provider. Hier speelt nog een nuance. Ongeveer 80% (situatie eind 2024) van alle mobiele telefoons ondersteunt Geofencing. De resterende telefoons zullen nog wel een NL-Alert buiten het uitzendgebied kunnen ontvangen. Het aantal telefoons dat Geofencing ondersteunt zal de komende jaren groeien naar vrijwel 100%. Gelet hierop is het belangrijk het bron- en effectgebied duidelijk in een NL-Alert te vermelden.

Let op: Een uitzendgebied mag niet te klein zijn. Voor het selecteren van **kleine uitzendgebieden en uitzendgebieden** in ruraal gebied gelden andere voorschriften. In de Richtlijn Gebiedsselectie (bijlage II) is de procedure uitgelegd.

In de loop van 2025 zal de 'Let op' worden vervangen door:

Een uitzendgebied moet minimaal 200 x 200 meter zijn. De netwerken van de mobiele operators worden hierop aangepast. Vanaf dat moment is de Richtlijn Gebiedsselectie (bijlage II) niet langer van toepassing.

Het kan zijn dat NL-Alerts buiten de eigen regiogrens verstuurd worden. De veiligheidsregio's maken met hun buurregio's afspraken over hoe daarmee om te gaan. Aan de landgrenzen zullen de grensregio's ook afspraken hierover maken met hun partners in België en Duitsland.

6. De inzet van NL-Alert

NL-Alert wordt ingezet bij incidenten, rampen en crises op het moment dat die zich voordoen of in de direct daaraan voorafgaande fase van acute dreiging, als incidenten die:

- acuut handelen van publiek kan vergen; **en/of**
- een fysieke bedreiging kan vormen; **en/of**
- voor grote maatschappelijke onrust/ontwrichting kan zorgen; **en/of**
- een direct (levens)gevaar zijn of direct gevaar voor de gezondheid.

Het is niet de bedoeling dat NL-Alert wordt ingezet voor opsporing gerelateerde doeleinden. Hiervoor wordt doorgaans het middel Burgernet gebruikt.

6.1 Eigenschappen NL-Alert bericht

6.1.1 Opbouw bericht

Iedere NL-Alert dient zelfstandig leesbaar te zijn met een eenduidige opbouw. Het kan voorkomen dat een persoon in kwestie het startbericht heeft gemist, maar wel een opvolgend bericht ontvangt en hierdoor niet de gehele situatie begrijpt. Daarom is het van belang dat niet alleen het startbericht, maar ook tevens de opvolgende berichten, informatie-componenten bevatten die een duidelijke weergave geven van de actuele situatie. In bijlage III is het inzetkader apart opgenomen, met daarin onder meer de opbouw van het bericht.

Berichtcomponenten NL-Alert

Een NL-Alert bericht bevat minimaal de volgende componenten:

1. Afzender: NL-Alert (automatisch)
2. Datum tijd: dd-mm-jjjj uu:mm (automatisch)
3. Risico: 112 is niet bereikbaar
4. Locatie: in heel Nederland
5. Handelingsperspectief: alternatieven noemen
6. Meer informatie: informatiebron opnemen bijv. www.crisis.nl

NL-Alert kan ook worden ingezet om een 'afmeldbericht' te versturen. Hiermee wordt een NL-Alert bedoeld waarmee wordt aangegeven dat de situatie waarvoor eerder via NL-Alert werd gewaarschuwd onder controle is. Een afmeldbericht via NL-Alert kan niet op zichzelf staan, maar kan wel volgen uit een incident waarvoor NL-Alert eerder is ingezet. Het verzenden van een afmeldbericht kan in sommige situaties meerwaarde hebben, maar is niet verplicht. Bij de afweging tot verzending van een afmeldbericht via NL-Alert, dient te worden overwogen dat een afmeldbericht via NL-Alert dezelfde attentiewaarde kent (met dezelfde impact binnenkomt) als een NL-Alert in een actieve situatie. Er zijn ook andere crisiscommunicatiemiddelen beschikbaar om te laten weten dat de situatie waarvoor eerder werd gewaarschuwd onder controle is.

Verder is het van belang om bij het uitzenden van een NL-Alert goed na te denken over de informatiebehoefte van het publiek. Laat informatiebehoefte van het publiek mede leidend zijn om te bepalen of een NL-Alert verzonden dient te worden. Wanneer er een duidelijke informatiebehoefte is dan kan dat ook een argument zijn om een NL-Alert te verzenden. Daarbij is het belangrijk dat de burger een NL-Alert ervaart als urgent, daar onmiddellijk kennis van neemt en ernaar handelt. Wanneer men met regelmaat bestookt wordt met berichten die de burger niet direct persoonlijk (dreigen te) raken, is men minder alert in geval het om een echt acute situatie gaat. Het risico bestaat dan dat burgers dan niet onmiddellijk naar een NL-Alert kijken, of zelfs het NL-Alert kanaal uitzetten omdat zij het grote aantal berichten als storend ervaren. De bedoeling is dat de betrokken veiligheidsregio's voldoen aan de richtlijnen uit dit Inzet- en Beleidskader, tenzij zij argumenten hebben om af te wijken; het zogenaamde "gemotiveerd afwijken".

6.1.2 Uitzendduur NL-Alert bericht

Wanneer een NL-Alert is gestuurd staat de standaard uitzendduur op maximaal één uur, waarna het bericht automatisch wordt stopgezet. Deze duur is vooraf aan de uitzending aan te passen en kan handmatig worden beëindigd als een crisissituatie binnen het uur is beëindigd. Dit geldt ook voor berichten met een langere uitzendduur. Deze uitzendtijd geldt voor alle NL-Alert berichten, zowel voor het startbericht als voor het eindbericht. Het is niet mogelijk om de uitzendtijd te verlengen. Een verlenging vraagt altijd om een nieuwe uitzending, waarbij een ontvanger nogmaals wordt geactiveerd.

6.2 Onderscheid type berichten

Afhankelijk van de situatie moet bepaald worden welk type bericht verstuurd wordt. De standaard berichtenstructuur bevat de componenten die moeten worden meegenomen bij het communiceren over de meest voorkomende noodsituaties. De standaardonderdelen dienen door het bevoegd gezag of de door hen aangewezen personen te worden aangevuld, aangepast of worden vervangen door informatie toegespitst op het specifieke geval. Er zijn standaardberichtelementen, waaronder handelingsperspectieven, voor de meest voorkomende incidenttypes beschreven. De standaardberichtelementen zijn opgenomen in de toolkit (<https://www.nl-alert.nl/nl-alert-toolkit/>).

In bijlage III is het inzetkader apart opgenomen, met daarin onder meer de opbouw van het bericht en het verzendgebied.

6.3 Inzet van NL-Alert in specifieke situaties

6.3.1 Storing

Wanneer er een storing wordt geconstateerd dient zo spoedig mogelijk het Management Monitoring Centre (MMC) te worden gecontacteerd. Het MMC heeft een 24/7 dienst en is bereikbaar via 088 - 6620300, of via de email: alertering.landelijk-beheer.lm@politie.nl. Daarnaast kan het MMC en het meldkamer dienstencentrum (MDC) helpen bij het verifiëren en interpreteren van de melding van de storing. Dit geldt bij elk type storing.

6.3.2 Inzet bij ernstige uitval 112

Inzet van NL-Alert gebeurt normaliter onder verantwoordelijkheid van het bevoegde decentrale gezag. Een ernstige uitval van 1-1-2 met landelijke impact kan aanleiding zijn om een landelijk NL-Alert uit te zenden met als doel het publiek in Nederland of een groot deel daarvan zo spoedig mogelijk te waarschuwen over de uitval van 1-1-2 en een eenduidig handelingsperspectief te verstrekken.

In het najaar van 2019 is de procedure *Uitzenden NL-Alert door Justitie en Veiligheid bij ernstig uitval 1-1-2* goedgekeurd door de Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio en verstrekt aan de veiligheidsregio's en andere betrokken partners. In deze procedure is vastgesteld dat de Minister van Justitie en Veiligheid in het geval van ernstige uitval 1-1-2 direct een NL-Alert uitzendt. De Minister van Justitie en Veiligheid doet dit namens de veiligheidsregio's, zoals afgesproken in de procedure (in de koude fase). Het besluit tot uitzending van een landelijk NL-Alert in het geval van ernstige uitval 1-1-2 wordt genomen door de NCTV namens de Minister. De uitzending van het landelijke NL-Alert wordt uitgevoerd via het account van het NCC.

De procedurestappen en de bericht componenten worden in de procedure beschreven. De procedure is opgenomen in de toolkit.

Indien het NCC om technische redenen een NL-Alert niet kan uitzenden, wat ook geldt bij andere scenario's, dan verzoekt het NCC aan het MMC om het NL-Alert namens het ministerie van JenV uit te zenden.

Volledigheidshalve is deze procedure opgenomen in Bijlage V.

6.3.3 Inzet bij extreem geweld

Justitie en Veiligheid acht het van levensbelang dat in geval van acute dreiging voor burgers in situaties van extreem geweld NL-Alert afgewogen, zeer snel en met een adequaat handelingsadvies kan worden ingezet. Voorbeelden van deze situaties zijn schietincidenten, bomaanslagen, inrijden op menigtes, et cetera. Dit kunnen situaties van terrorisme zijn, maar dat hoeft niet. Wat betreft inzet van NL-Alert bij extreem geweld is een specifieke rol weggelegd voor de politie.

Het Directoraat-Generaal Politie en Veiligheidsregio's is in afstemming met de NCTV, Politie, de veiligheidsregio's en het Openbaar Ministerie gekomen tot een richtlijn met afspraken over het proces tot inzet van NL-Alert bij situaties van extreem geweld. Strekking van deze richtlijn is de borging van politie-advies in het proces tot inzet van NL-Alert in situaties van extreem geweld (inclusief aanslagen).

De richtlijn is opgenomen in Bijlage V.

6.4 Inzet van NL-Alert bovenregionaal en nationaal

6.4.1 Bovenregionaal

Als een incident, ramp of crisis een bovenregionaal karakter heeft dan dienen de betrokken veiligheidsregio's onderling het gebruik van NL-Alert en de boodschap die zij met NL-Alert afgeven, af te stemmen. De veiligheidsregio waar de ramp of crisis plaatsvindt (bronregio) voert in principe de coördinatie over de aanpak van het incident uit. Wanneer de bron onduidelijk is, bepalen de betrokken regio's onderling welke veiligheidsregio, gezien de aard van het incident en afhankelijk van het incident, het beste geëquipeerd is om de coördinatie te voeren. Het NCC kan bij de coördinatie faciliteren.

Uitgangspunt is dat bij een incident, ramp of crisis met een bovenregionaal karakter zoveel mogelijk één NL-Alert wordt uitgezonden voor het hele bovenregionale gebied.² In het NL-Alert moet het bron- en effectgebied duidelijk worden vermeld.

Bij inzet over (delen van) meerdere veiligheidsregio's of heel Nederland kan NL-Alert worden gebruikt voor het alarmeren en informeren van de bevolking. In het geval van een groot effectgebied zendt één veiligheidsregio één NL-Alert uit in het betreffende gebied. Medewerkers van alle meldkamers zijn geautoriseerd om NL-Alerts uit te zenden in aangrenzende meldkamergebieden (zie bijlage IV voor een overzicht van autorisaties per meldkamer). Als het effectgebied verder reikt dan het gebied waartoe de meldkamer geautoriseerd is om een NL-Alert uit te zenden, wordt een verzoek voor uitzending neergelegd bij het NCC. Zie bijlage III voor de procedure.

Alle veiligheidsregio's zullen met hun buurregio's afspraken moeten maken over:

- Een "buddy meldkamer": daarbij gaat het bijvoorbeeld om afspraken over het versturen van een bericht bij een eventuele storing in een regio, waarbij de andere regio de verzending kan overnemen;
- Inzet bij bovenregionale incidenten waarbij de bronregio in principe leidend is. Afspraken betreffen dan bijvoorbeeld het antwoord op de vraag of regio A (bronregio) voor regio B (effectregio) verstuurt;
- Hoe de crisiscommunicatie in de bron- en effectregio op elkaar wordt afgestemd.

² Voor een burger is het belangrijk dat hij/zij erop kan vertrouwen dat de overheid hem/haar alarmeert over een incident als dat nodig is en dat er een heldere eenduidige boodschap wordt gecommuniceerd. Indien bij een bovenregionaal incident iedere veiligheidsregio een eigen NL-Alert uit zou zenden dan krijgen veel burgers – met name die in grensgebieden van veiligheidsregio's wonen – verschillende NL-Alerts uit meerdere regio's (met soms afwijkende boodschappen en handelingsperspectieven). NL-Alert wordt immers uitgezonden door zendmasten en die kunnen een bereik hebben van tientallen kilometers en meerdere veiligheidsregio's omvatten.

- In het Landelijk Crisismanagement Systeem (LCMS) moet worden aangegeven dat er een NL-Alert is verzonden, wat de inhoud van dit bericht is en een indicatie van het uitzendgebied. Zo is iedereen hier tegelijk van op de hoogte.

6.4.2 Nationaal Crisis Centrum (NCC)

In situaties waarin het van belang is om met spoed het gehele land eenzelfde, uniforme boodschap te versturen, bestaat de mogelijkheid dat het NCC namens *alle* veiligheidsregio's een NL-Alert landelijk uitzendt.

Zoals eerder besproken is bij ernstige uitval van 1-1-2 een specifieke procedure ontwikkeld. Zie hiervoor hoofdstuk 6.3.2 en bijlage V.

Bij andere situaties waarbij landelijke uitzending van een NL-Alert noodzakelijk is maar waarvan de situaties niet voorzien en voorbereid zijn, geldt de procedure die is beschreven in bijlage IV. Uitgangspunt bij deze procedure is dat de Minister van Justitie en Veiligheid namens de veiligheidsregio's het besluit neemt tot de landelijke uitzending van een NL-Alert. De Minister heeft deze taak in acute crisissituaties gemandateerd aan de NCTV. Het NCC zorgt voor de daadwerkelijke uitzending van het NL-Alert.

Het NCC informeert - voor zover de tijd het toelaat - tevoren de veiligheidsregio's en andere relevante (communicatie)partners via de reguliere kanalen zoals LCMS, e-mail en telefoon over het ernstige incident en over het besluit van de NCTV om een NL-Alert landelijk uit te zenden.

Daarnaast kan de Minister van Justitie en Veiligheid een NL-Alert landelijk uitzenden op verzoek van de Minister die een wettelijke bevoegdheid heeft om mensen te alarmeren en informeren in specifieke incidenten. Dit zijn in ieder geval de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport bij infectieziekten en de Minister van Infrastructuur en Waterstaat bij nucleaire A-ongevallen. De verantwoordelijke directeur-generaal (of aangewezen vertegenwoordiger) bij het desbetreffende ministerie doet hiertoe namens zijn Minister een verzoek aan de NCTV die vervolgens namens de Minister van Justitie en Veiligheid zorgt voor landelijke uitzending van het NL-Alert.³

Het NCC informeert tevoren de veiligheidsregio's en andere relevante (communicatie)partners via de reguliere kanalen over het ernstige incident en het besluit om een NL-Alert landelijk uit te zenden.

Indien de bevoegde Minister een NL-Alert bovenregionaal of regionaal wil uitzenden dan dient dit NL-Alert door de betrokken veiligheidsregio's te worden uitgezonden, indien nodig samen met het NCC, waarbij de verantwoordelijkheid van de tekst en locatie bepaling nog steeds bij de veiligheidregio's ligt.

Vanuit het NCC en MMC wordt tweemaal per jaar (te weten begin juni en begin december) een nationaal NL-Alert testbericht verstuurd. Begin juni wordt deze uitgezonden door het MMC en dient het NCC als back-up. Begin december wordt deze uitgezonden voor het NCC en dient het MMC als back-up. Dit zijn een geplande momenten voor de burger om een NL-Alert te ervaren. Het testbericht wordt tevens benut om het bereik van NL-Alert te meten en fungeert als momentum om er landelijke bekendheid aan te geven.

6.5 Inzet van NL-Alert voor semioverheid en commerciële partijen

Er zijn partijen die niet direct tot de overheid behoren waarbij goed voorstelbaar is dat zij behoefte hebben aan het versturen van berichten via NL-Alert, denk bijvoorbeeld aan het KNMI, drinkwaterbedrijven of de NS.

³ Deze procedure wordt nader uitgewerkt en opgenomen in bestaande relevante procedures en documenten van de betrokken ministeries en veiligheidsregio's, zoals het Nationaal Crisisplan Straling.

Afhankelijk van het type ramp of crisis zitten dit soort partijen in veel gevallen aan tafel bij het gemeentelijke of regionale beleidsteam (GBT of RBT). Daar zal hun inbreng worden meegenomen voor wat betreft de inhoud van het NL-Alert. In de koude fase kan hier bij het formuleren van standaardberichten al afstemming over worden gezocht. Een partij kan zich ook uit eigen beweging melden bij het bevoegd gezag voor het doen uitgaan van een NL-Alert. Een voorbeeld zijn de zogenaamde kookadviezen van drinkwaterbedrijven, als het drinkwater ernstig verontreinigd is. Het bevoegd gezag blijft verantwoordelijk en beslist altijd over de daadwerkelijke inzet van NL-Alert.

7. Opleiden, trainen en oefenen

7.1 Doelstelling opleiden, trainen en oefenen

NL-Alert wordt niet dagelijks ingezet en is daarom essentieel om in te blijven scholen. Doelstelling van opleiding, training en oefening is om de praktische vaardigheden te trainen en inzicht te ontwikkelen in de mogelijkheden en randvoorwaarden voor de inzet van NL-Alert tijdens een ramp of crisis. Vaardigheden voor het gebruik van NL-Alert dienen regelmatig te worden geoefend, zodat iedereen weet hoe te handelen bij een daadwerkelijke inzet.

Bij NL-Alert zijn crisisfunctionarissen verdeeld over drie gebruikersrollen betrokken, te weten:

- Degene die beslissen over NL-Alert
Als gemandateerde bij een incident beslissen crisisfunctionarissen met deze gebruikersrol om een NL-Alert wel of niet in te zetten. Ze dragen de verantwoordelijkheid om een NL-Alert op te (laten) stellen en uitzenden.
- Degene die het NL-Alert bericht opstelt
Crisisfunctionarissen met deze gebruikersrol signaleren en adviseren over de inzet van NL-Alert. Ze bepalen de inhoud van een NL-Alert en kunnen een tekstbericht opstellen. Daarbij zijn zij in staat het uitzendgebied voor een NL-Alert te bepalen, en zetten zij het conceptbericht klaar in de NL-Alert applicatie.
- Degene die NL-Alert berichten uitzendt
Enkel crisisfunctionarissen die werkzaam zijn op de meldkamer kunnen deze gebruikersrol vervullen. Zij controleren opgestelde NL-Alerts en zenden deze uit via de NL-Alert applicatie.

Middels mandatering zijn in de veiligheidsregio's afspraken gemaakt over crisisfunctionarissen die verantwoordelijkheid dragen voor hun bijdrage bij NL-Alert. Een crisisfunctionaris kan in verschillende situaties één of meerdere gebruikersrollen vervullen. Het totaal aan medewerkers met een gebruikersrol worden direct betrokkenen genoemd.

Functionarissen die werkzaam zijn in de crisisbestrijding zonder directe rol bij NL-Alert maar wel invloed uit kunnen oefenen op één van de gebruikersrollen, worden indirect betrokkenen genoemd. Ook zij hebben baat bij actuele kennis over NL-Alert.

De veiligheidsregio's dragen zelf verantwoordelijkheid voor het selecteren, inplannen en vrijmaken van het op te leiden personeel. Ter ondersteuning aan de veiligheidsregio's met als doel om landelijk uniform op te leiden, wordt door het NIPV opleidingsmateriaal aangeboden gericht op het vakbekwaam worden en vakbekwaam blijven. Vakbekwaam blijven zal één tot twee dagen per kalenderjaar per direct betrokkene in beslag nemen.

7.1.1 Vakbekwaam worden

Om vakbekwaam te worden zijn een viertal e-modules beschikbaar die aansluiten bij het gewenste kennisniveau van indirect en direct betrokkenen. Deze e-modules kunnen terugkomen in opleidingen tot crisisfuncties. Het staat veiligheidsregio's vrij om een opleidingsinstituut te kiezen om hun personeel op te leiden. Het is aan de veiligheidsregio's zelf om te beoordelen of de laatste kennis over NL-Alert in de opleiding wordt behandeld, en indien dit (op onderdelen) ontbreekt aan te vullen.

Ook is opleidingsmateriaal ontwikkeld dat gebruikt kan worden bij de instroom van nieuw personeel

7.1.2 Vakbekwaam blijven

Om vakbekwaam te blijven, wordt in aanvulling op informatieberichten, een actualiteiten e-module gefaciliteerd door het NIPV. Naast de kernachtige informatie in de actualiteiten e-module wordt verwezen naar onderdelen van de e-modules gericht op het vakbekwaam worden. De actualiteiten e-module heeft op deze wijze een logboekfunctie. De e-modules voor het vakbekwaam worden en blijven zijn te vinden in de toolkit (<https://www.nl-alert.nl/nl-alert-toolkit>). Een beschrijving van de doelgroepen per e-module is te vinden in de handleiding bovenaan de pagina waarop de e-modules weergegeven worden.

Justitie en Veiligheid hecht er waarde aan dat gebruikers in de praktijk leren werken met NL-Alert. Er is een veilige oefenomgeving beschikbaar om in oefensituaties optimaal voor te bereiden op een daadwerkelijke inzet. In brede oefeningen die zich hiervoor lenen wordt aangemoedigd om de onderlinge samenwerking bij NL-Alert en werking van het systeem in de NL-Alert oefenomgeving te oefenen.

Het wordt aanbevolen om het gebruik van NL-Alert regelmatig te oefenen, met een minimum van twee keer per jaar. Schenk daarbij in ieder geval aandacht aan het uitoefenen van eigen gebruikersrol, de onderlinge samenwerking en het inloggen en gebruiken van de NL-Alert applicatie, indien van toepassing.

Het NIPV ontwikkelt opleidingsmateriaal, in de vorm van een training en oefeningen, waarvan wordt aangeraden deze door de veiligheidsregio's zelf te benutten om uniform vakbekwaam blijven te faciliteren door te oefenen met NL-Alert. Er komt opleidingsmateriaal beschikbaar gericht op het groepsleren in groepssamenstelling van één gebruikersrol. Daarna volgt opleidingsmateriaal om NL-Alert in bestaande settings zoals meldkamer, CoPI en ROT oefeningen NL-Alert uit te spelen en evalueren.

Zowel gericht op vakbekwaam worden als vakbekwaam blijven is kennisuitwisseling van belang. De landelijke ondersteunende middelen voor het werken met NL-Alert (bijvoorbeeld Verkorte Instructie Opstellen en Uitzenden NL-Alert) en opleidingsmaterialen worden aangeboden via de NL-Alert toolkit (<https://www.nl-alert.nl/nl-alert-toolkit>).

8. Financiën

De kosten voor het doorontwikkelen, implementeren en beheren van NL-Alert komt voor rekening van de Rijksoverheid. Dit is inclusief het leveren van de aansluiting van de meldkamer op NL-Alert. De veiligheidsregio's stellen capaciteit beschikbaar voor het aansluiten en invoeren van NL-Alert. Het gebruik in de regio's wordt gefinancierd door de regio's. Het Rijk neemt niet de personele kosten aan gebruikerszijde voor haar rekening. Wel draagt het Rijk via het NIPV bij aan de vakbekwaamheid van de gebruiker, die gebruikers bij NL-Alert kunnen benutten ten behoeve van de vakbekwaamheid. NL-Alert is ingebed in de bestaande organisatie.

Bijlage I: Concept-mandaatbesluit NL-Alert

De burgemeester van de gemeente <naam>
<naam burgemeester>

en/of

De voorzitter van de veiligheidsregio <naam>
<naam voorzitter>

gelet op:

- titel 10.1 van de Algemene wet bestuursrecht,
- artikel 7, eerste lid, van de Wet veiligheidsregio's
- artikel 25, eerste lid, onder c van de Wet veiligheidsregio's
- artikel 39, eerste lid, onder a van de Wet veiligheidsregio's
- het Inzet- en Beleidskader NL-Alert Ministerie van Justitie en Veiligheid
- hoofdstuk <nummer> van het regionaal crisisplan Veiligheidsregio <naam>

Mandateert de bevoegdheid tot het inzetten van NL-Alert:

aan de functionaris ..... (*functionaris mandateren die in staat is om in het eerste van een incident de beslissing te nemen een NL-Alert te (laten) versturen en verzenden*); welke functies zijn omschreven in het regionaal crisisplan van de Veiligheidsregio <naam>.

<datum>

De burgemeester van <gemeentenaam>
<naam burgemeester>

en/of

De voorzitter van de veiligheidsregio <naam>,
<naam voorzitter>

Bijlage II: Richtlijn Gebiedselectie NL-Alert

Hoe bepaal je de omvang van een NL-Alert uitzendgebied?

1. bepaal plaats van incident;
2. bepaal (verwacht) effectgebied van incident; en
3. selecteer (verwacht) effectgebied van incident als uitzendgebied.

Let op: Voor kleine uitzendgebieden gelden specifieke voorschriften ten aanzien van de selectie van het uitzendgebied. Zie verderop in de sectie *Kleine uitzendgebieden* meer informatie over wat een klein uitzendgebied is en wat de specifieke voorschriften zijn.

Hoe werkt NL-Alert?

NL-Alerts worden uitgezonden via de zendmasten van de telecomproviders. De providers ontvangen van de NL-Alert applicatie de gegevens van het uitzendgebied. De providers bepalen vervolgens welke zendmasten de beste mobiele verbinding kwaliteit bieden in het uitzendgebied en zorgen dat die zendmasten het NL-Alert gaan uitzenden.

Wat is het daadwerkelijk geografisch bereik van het NL-Alert?

In de kern van het geselecteerde uitzendgebied zullen vrijwel alle mobiele telefoons met een zendmast zijn verbonden die het NL-Alert uitzendt en deze mobiele telefoons zullen dus het NL-Alert ontvangen.

Rondom de randen van het uitzendgebied is dat met minder zekerheid te zeggen. Dit hangt namelijk af van:

- de telecomprovider waar de telefoon gebruik van maakt. De zendmasten van de verschillende telecomproviders hebben elk een ander dekkingspatroon, dat ook nog kan verschillen per technologie (2G, 3G, 4G, 5G) en is afhankelijk van drukte op het netwerk.
- de locatie waar de telefoon zich bevindt en dan met name de aanwezigheid van bebouwing ten opzichte van de zendmasten. Door bebouwing kan een mobiele telefoon een betere verbinding kwaliteit ervaren van een zendmast die verder weg staat en die niet door de telecomproviders is geselecteerd om een NL-Alert uit te zenden.⁴

Wat betekent dit aan de randen van een uitzendgebied?

Rondom de randen van het door de meldkamer geselecteerde uitzendgebied is het daadwerkelijke geografische bereik van het NL-Alert lastig te duiden, omdat het afhangt van welke provider de telefoon gebruikmaakt en de omstandigheden op de locatie waar de telefoon zich bevindt (binnen-of buitenshuis, in beweging, bebouwing). Het is hierdoor mogelijk dat een burger die zich bevindt aan de rand van een uitzendgebied (maar nog wel binnen het uitzendgebied) een NL-Alert niet ontvangt op zijn telefoon. Het is eveneens mogelijk dat een burger buiten het uitzendgebied wel een NL-Alert ontvangt op zijn telefoon.

Wat betekent dit voor de communicatie met NL-Alert?

Bij het opstellen van **de tekst van het NL-Alert** moet **rekening worden gehouden dat altijd mensen buiten het uitzendgebied het NL-Alert zullen ontvangen**. In het NL-Alert moet daarom duidelijk worden beschreven waar het incident zich

⁴ Telecomproviders selecteren de zendmasten die de beste signaalkwaliteit leveren in het door de meldkamer gedefinieerde uitzendgebied. Echter, een mobiele telefoon kijkt, vanuit zijn positie en situatie, waar hij de beste kwaliteit ervaart. Door bebouwing of de positie binnenshuis waar een telefoon zich bevindt, kan een telefoon in het uitzendgebied besluiten te verbinden met een zendmast die (relatief ver) buiten het uitzendgebied staat en die – vanwege zijn signaalkwaliteit – niet door de telecomprovider is geselecteerd om het NL-Alert uit te zenden. Hierdoor kan het gebeuren dat een telefoon in het uitzendgebied geen NL-Alert ontvangt.

plaatsvindt en wat het effectgebied is. Mensen die het NL-Alert ontvangen kunnen dan zelf bepalen of het NL-Alert wel of niet van toepassing is op hun locatie.

Houd bij de **selectie van het uitzendgebied** ook rekening met het feit dat het aan de randen van het uitzendgebied mogelijk is dat burgers geen NL-Alert ontvangen. Neem daarom **enige marge in het uitzendgebied** om zeker te stellen dat burgers een NL-Alert ontvangen.

Kleine uitzendgebieden

Wat is de definitie van een klein uitzendgebied?

Een 'klein uitzendgebied' is een uitzendgebied dat slechts één of enkele zendmasten bevat. In rurale gebieden staan minder zendmasten per oppervlakte dan in stedelijke gebieden. De definitie van 'klein uitzendgebied' heeft dus niet alleen betrekking op de omvang van het gebied maar ook op de locatie (is het selectiegebied ruraal, stedelijk of grootstedelijk?).

Waarom is het onderscheid tussen grote en kleine uitzendgebieden van belang?

NL-Alert wordt in de praktijk relatief vaak in kleine gebieden ingezet. Indien het uitzendgebied klein is dan worden slechts één of enkele zendmasten geselecteerd. Er is bij deze uitzendgebieden geen sprake meer van een *kern* van een uitzendgebied, maar treden slechts de hierboven beschreven *randeffecten* op. Dit brengt onzekerheid met zich mee ten aanzien van het bereik van NL-Alert in het uitzendgebied.

Dit effect is als voorbeeld zichtbaar gemaakt in figuur 1, waarbij een brand in ruraal gebied is weergegeven. De meldkamer wenst burgers in het gebied te alarmeren met vorm en grootte zoals weergegeven middels de foto van de brand. De vorm en grootte van het uitzendgebied wordt door de mobiele operators zo goed mogelijk benaderd. In figuur 1 is dit weergegeven als een blauwe cirkel. In de praktijk zal dit een meer grillig gevormd gebied zijn. De kans is groot dat telefoons in het blauwe gebied verbonden zijn met een zendmast in het blauwe gebied. Deze telefoons ontvangen een NL-Alert. Maar er zullen eveneens telefoons in het blauwe gebied verbonden zijn met masten buiten het uitzendgebied (weergegeven met rode pijlen). Deze telefoons zullen het NL-Alert niet ontvangen.

Figuur 1: Uitzendgebied te klein om zeker te stellen dat burgers een NL-Alert ontvangen

Hoe kan je er voor zorgen dat de meeste burgers in dit gebied een NL-Alert ontvangen? Zie figuur 2. Om zeker te stellen dat burgers in het uitzendgebied een NL-Alert ontvangen, moeten de omliggende dorpen in de gebiedsselectie worden opgenomen.

Figuur 2: Uitzendgebied is vergroot om zeker te stellen dat burgers uit het in figuur 1 weergegeven selectiegebied een NL-Alert ontvangen

Nadeel hiervan is uiteraard dat meer burgers voor wie het bericht niet relevant is, het bericht zullen ontvangen.

Welk uitzendgebied moet ik minimaal selecteren?

Hiervoor kunnen de volgende algemene richtlijnen worden gehanteerd:

- Ruraal gebied: Minimaal de omliggende dorpen of spoor/snelweg infrastructuur meenemen in de gebiedsselectie. Daar staan veelal de zendmasten
- Kleinstedelijk gebied: Als uitzendgebied minimaal de gehele stad selecteren
- Grootstedelijk gebied: Als uitzendgebied minimaal enkele wijken selecteren

Voor de gebruikers van de applicatie

Binnen de applicatie zijn er verschillende opties om in de kaart te navigeren:

- SCHUIVEN – de gebruiker kan zonder zoomen de kaart verschuiven. De kaart blijft gecentreerd op waar de gebruiker klikt.
- ZOOM – de gebruiker kan inzoomen door een rechthoek op de kaart te tekenen en uitzoomen door rechts te klikken. Wanneer al maximaal ingezoomd is en de gebruiker probeert nog meer in te zoomen, dan wordt de kaart niet geladen.
- ZOEKEN – Er verschijnt een nieuw venster waarin de gebruiker een adres, postcode of plaats kan intypen, waarna de applicatie op dat gebied inzoomt.
- HOME – zet de kaart terug op het eerste gebied voor die gebruiker.

Wanneer het alertvenster in de applicatie geopend is, ziet de gebruiker de opties waarmee in de kaart kan worden getekend:

- POLYGOON – creëer een alertgebied door een polygoon te tekenen.
- OVAAL – creëer een alertgebied door een ovaal te tekenen.
- NATIONAAL – creëer een alertgebied met alle regio's (= Nederland). Deze knop is alleen beschikbaar voor Landelijke Gebruikers.

Bijlage III: Inzetkader NL-Alert

A. Opbouw bericht

Een NL-Alert bevat minimaal de volgende componenten:

1. Afzender: NL-Alert (automatisch)
2. Datum/tijd: Automatisch gegenereerd
3. **Risico** (wat is het gevaar) (wat is de bron)
Het doel van deze component in het alarmbericht is de lezer bewust te maken dat hij/zij mogelijk acuut gevaar loopt.
4. **Locatie –bron en effectgebied**
Deze component richt zich op de relevante locatie. Met de component Locatie wordt het gevaar gelokaliseerd. Afhankelijk van het type scenario ligt de nadruk in een bericht op het brongebied of effectgebied>vermelding van beide is denkbaar: bijvoorbeeld "brand in bedrijf X in gemeente Y".
5. **Handelingsperspectief –Wat moeten mensen doen/laten?**
6. **Informatie** Verwijst de ontvanger van een NL-Alert naar een ander medium voor meer informatie. Bijv. kijk/luister naar..., ga naar www.....

De tekst van een NL-Alert bevat maximaal 209 karakters (waarbij ook de spaties meetellen; de karakters voor de aanhef NL-Alert, datum en tijd hoeven niet worden meegeteld). NL-Alerts die langer zijn, kunnen niet worden getoond op veel reisinformatieschermen.

B. Uitzendgebied

- Bepaal vanuit de plaats incident het effectgebied⁵.
- Vermeld het bron- en effectgebied duidelijk in een NL-Alert, omdat ook mensen buiten het uitzendgebied het NL-Alert kunnen ontvangen.

C. Meertalige NL-Alerts

Wanneer de wens is het NL-Alert zowel in het Nederlands als Engels (of andere taal) uit te zenden, dan dienen de Nederlands- en Engelstalige teksten in één NL-Alert te worden ingevoerd in de applicatie. Wanneer dit niet wordt gedaan en bijvoorbeeld twee verschillende NL-Alerts achter elkaar worden uitgezonden (de ene in Nederlands en de ander in het Engels) dan overschrijft het laatste ingevoerde NL-Alert het eerste NL-Alert, en ontvangen burgers alleen het laatste NL-Alert.

Meertalige berichten worden gescheiden met drie asterisken (***) met een spatie ervoor en erna.

NL-Alert 13-01-2019 17:20 tekst Nederlands *** tekst Engels

Deze asterisken zorgen er voor dat, indien het bericht te lang is om te tonen op vertrekboards in het openbaar vervoer (sommige vertrekboards kunnen geen lange berichten tonen), het bericht wordt afgebroken bij de asterisken en wordt alleen het Nederlandstalige tekst getoond.

⁵ Neem in geval van een incident brand met rook / explosies of ongeval met giftige stof de verwachte weersomstandigheden mee, bijv. i.v.m. toenemende of draaiende wind.

D. Uitzendduur

Wanneer een NL-Alert is gestuurd staat de standaard uitzendtijd op maximaal één uur, waarna het bericht automatisch wordt stopgezet. Deze duur is vooraf aan de uitzending aan te passen en kan handmatig worden beëindigd als een crisissituatie binnen het uur is beëindigd. Dit geldt ook voor berichten met een langere uitzendduur. Deze uitzendtijd geldt voor alle NL-Alert berichten, zowel voor het startbericht als voor het eindbericht. Het is niet mogelijk om de uitzendtijd te verlengen. Een verlenging vraagt altijd om een nieuwe uitzending, waarbij een ontvanger nogmaals wordt geactiveerd.

Bijlage IV Algemene procedures bovenregionaal uitzenden NL-Alerts

1. Bovenregionale inzet van NL-Alert

Als een ramp, crisis of ernstig incident een bovenregionaal karakter heeft dan dienen de betrokken veiligheidsregio's onderling het gebruik van NL-Alert en de boodschap die zij met het NL-Alert willen afgeven, af te stemmen. De veiligheidsregio waar de ramp, crisis of ernstige incident plaatsvindt (bronregio) voert in principe de coördinatie over de aanpak van het incident uit. Wanneer de bron onduidelijk is, bepalen de betrokken veiligheidsregio's onderling welke veiligheidsregio, gezien de aard van het incident en afhankelijk van het incident, het beste geëquipeerd is om de coördinatie te voeren. Het NCC kan bij de coördinatie faciliteren.

Uitgangspunt is dat bij een ramp, crisis of ernstig incident met een bovenregionaal karakter zoveel mogelijk één NL-Alert wordt uitgezonden voor het hele bovenregionale effectgebied. Het uitzenden van één NL-Alert voorkomt de tegenstrijdige handelingsperspectieven die burgers zullen ontvangen, zoals het geval is bij de uitzending van NL-Alerts vanuit meerdere veiligheidsregio's c.q. meldkamers over hetzelfde incident waarbij de gebieden waar de verschillende NL-Alerts worden ontvangen door burgers, altijd zullen overlappen. In het NL-Alert moet duidelijk het bron- en effectgebied worden vermeld alsook de eventuele verschillende handelingsperspectieven (een ander handelingsperspectief voor mensen die dichtbij het incident verblijven dan voor mensen die zich verder van het incident bevinden).

Medewerkers van alle meldkamers zijn geautoriseerd om NL-Alerts uit te zenden in aangrenzende meldkamergebieden⁶, zodat in een groot effectgebied een NL-Alert kan worden uitgezonden. Als het effectgebied verder reikt dan het gebied waartoe de meldkamermedewerkers geautoriseerd zijn om een NL-Alert uit te zenden, wordt een verzoek voor uitzending neergelegd bij het NCC.

Er wordt in deze procedure daarom onderscheid gemaakt tussen het bovenregionaal uitzenden van NL-Alerts door de regionale meldkamers en het bovenregionaal uitzenden van NL-Alerts door het NCC.

Procedure bovenregionaal uitzenden NL-Alerts door regionale meldkamer

Indien het effectgebied van rampen, crises of ernstige incidenten valt in het gebied waartoe medewerkers van de regionale meldkamer geautoriseerd zijn om NL-Alerts uit te zenden, dan zal de bronregio de medewerkers van de meldkamer verzoeken het NL-Alert uit te zenden. Medewerkers van iedere meldkamer zijn geautoriseerd om NL-Alerts uit te zenden in aangrenzende meldkamergebieden. Zie voor een overzicht van de gebieden onder het kopje 'Visualisatie van het autorisatiegebied voor aangrenzende meldkamers' in deze bijlage.

Bij een bovenregionale uitzending van een NL-Alert dient de veiligheidsregio via de piketlijnen de betrokken veiligheidsregio's te informeren over de ramp, crisis of het ernstige incident en de inhoud van het NL-Alert en het uitzendgebied. Omdat een NL-Alert zo snel mogelijk moet worden uitgezonden, is het niet altijd mogelijk om het besluit tot het uitzenden van een bovenregionaal NL-Alert alsook de inhoud van het NL-Alert van tevoren af te stemmen met de betrokken veiligheidsregio's.

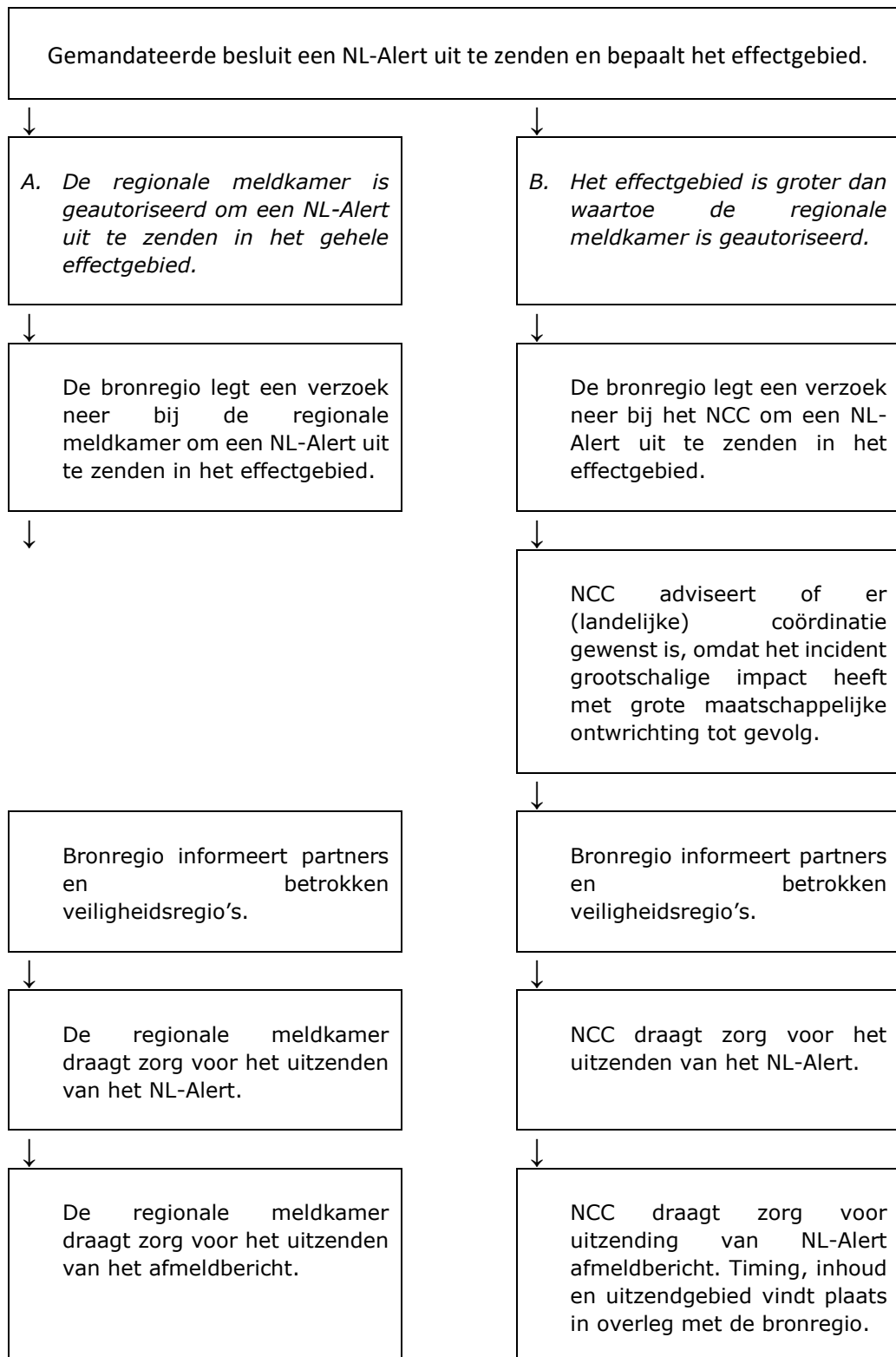
---

⁶ Zie voor een overzicht de kaartjes onder het kopje 'Visualisatie van het autorisatiegebied voor aangrenzende meldkamers' in deze bijlage.

Procedure uitzenden bovenregionaal NL-Alerts door NCC

Indien het effectgebied van een ramp, crisis of ernstig incident groter is dan waartoe de medewerkers van de meldkamer geautoriseerd zijn om een NL-Alert uit te zenden, kan het NL-Alert bovenregionaal worden uitgezonden door het NCC. In dat geval verzoekt de bronregio het NCC het NL-Alert uit te zenden en zendt het NCC het NL-Alert uit in het door de bronregio aangegeven effectgebied. De bronregio blijft de regie voeren over de verdere crisiscommunicatie en informeert betrokken veiligheidsregio's.

De procedure voor een bovenregionale uitzending van een NL-Alert bestaat uit de volgende stappen:

De standaardteksten voor bovenregionale en landelijke NL-Alerts zijn opgenomen in het berichtenboek in de NL-Alert applicatie en op (<https://www.nl-alert.nl/nl-alert-toolkit>).

Visualisatie van het autorisatiegebied voor aangrenzende meldkamers

1. Noord-Nederland

2. Oost-Nederland

3. Midden-Nederland

4. Noord-Holland

5. Amsterdam

6. Den Haag

7. Rotterdam

8. Zeeland-West-Brabant

9. Oost-Brabant

10. Limburg

Bijlage V: Procedure uitzending NL-Alert door JenV in geval van ernstige uitval 1-1-2

Uitgangspunt is dat de inzet van NL-Alert gebeurt onder verantwoordelijkheid van het bevoegde decentrale gezag conform het Inzet en beleidskader NL-Alert.

Een ernstige uitval van 1-1-2 kan aanleiding zijn voor de Minister van Justitie en Veiligheid om een NL-Alert uit te zenden met als doel het publiek in Nederland of een groot deel daarvan zo spoedig mogelijk te waarschuwen over de uitval van 1-1-2 en een eenduidig handelingsperspectief te verstrekken. Dit kan het geval zijn bij een landelijke 1-1-2 uitval (een situatie die zich kan voordoen in scenario 4 van het Operationeel Draaiboek Generiek 1-1-2), een 1-1-2 uitval in een groot deel van Nederland en/of een storing die voor grote maatschappelijke onrust of ontwrichting zorgt of kan zorgen. Het versturen van een NL-Alert is gericht op schadebeperking en een snelle uitzending kan mogelijk slachtoffers voorkomen. Daarom wordt NL-Alert zo snel mogelijk uitgezonden na de melding van de storing (binnen 15 minuten).

De procedure bestaat uit zes stappen:

- 1. HovD LO NP meldt uitval 1-1-2 bij NCC**
- 2. NCC verifieert melding**
- 3. NCTV besluit over uitzenden NL-Alert**
- 4. NCC informeert partners**
- 5. NCC draagt zorg voor het uitzenden NL-Alert**
- 6. NCC draagt zorg voor uitzending NL-Alert afmeldbericht**

Toelichting procedurestappen

1. HovD LO NP meldt uitval 1-1-2 bij NCC

De Hoofdofficier van Dienst (HovD) van landelijke Operations (LO) van de Nationale Politie (NP) meldt een (dreiging van een) ernstige uitval van het landelijke alarmnummer zo spoedig mogelijk aan het Nationaal Crisiscentrum (NCC) en levert het alternatieve handelingsperspectief aan.

2. NCC verifieert melding

Het NCC verifieert – afhankelijk van de aard van de melding - bij KPN, de getroffen Veiligheidsregio's en/of het ministerie van EZK de melding van de uitval en vraagt naar een eerste duiding t.a.v. aard van de storing, de (vermoedelijke) oorzaak en de verwachte duur.

KPN is 24/7 bereikbaar.

3. NCTV besluit over uitzenden NL-Alert

De Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) besluit op basis van de beschikbare informatie:

- a) of het uitzenden van een NL-Alert door JenV wenselijk is;
- b) de gebiedselectie (landelijk, tenzij);
- c) de boodschap met handelingsperspectief (zoals standaard voorbereid, tenzij).

4. NCC informeert partners Het NCC informeert de relevante (communicatie)partners via de reguliere kanalen over de 1-1-2 uitval en over bovengenoemd besluit van de NCTV. Indien de NCTV besluit een NL-Alert uit te zenden, worden de Veiligheidsregio's dringend verzocht géén NL-Alerts te verzenden inzake deze storing.

5. NCC draagt zorg voor het uitzenden NL-Alert

Het NCC draagt zorg voor de uitzending van de NL-Alerts via de eigen voorziening of - indien noodzakelijk – via de voorziening van het Management Monitoring Centrum.

6. NCC draagt zorg voor uitzending NL-Alert afmeldbericht

Indien de NCTV heeft besloten tot uitzending van een NL-Alert, draagt het NCC tijdig zorg voor het eventueel uitzenden van een afmeldbericht. De noodzaak van het uitzenden van een afmeldbericht wordt per incident beoordeeld op toegevoegde waarde.

Betrokken organisaties procedure

- *Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV)*

De Minister vervult in deze procedure een regierol door te zorgen voor verzending van een uniform landelijk bericht naar de bevolking (in plaats van tientallen regionale NL-Alerts). De Minister heeft deze taak in acute crisissituaties gemandateerd aan de NCTV. NCC ondersteunt de NCTV hierbij.

- *Nationaal Crisiscentrum (NCC)*

Het NCC ondersteunt de NCTV bij het uitzenden van landelijke NL-Alerts.

- *Management Monitoring Centre (MMC)*

Indien het NCC om technische reden een NL-Alert niet kan uitzenden, dan verzoekt NCC aan MCC om het NL-Alert namens JenV uit te zenden. MMC heeft een 24/7-dienst. Daarnaast kunnen het Management Monitoring Centre (MMC) en het Meldkamer Dienstencentrum (MDC) helpen bij het verifiëren en interpreteren van de melding. MMC en MDC zijn verantwoordelijk voor de technische werking van 1-1-2. MMC is onderdeel van de Dienst ICT van de politie. De politie heeft afspraken met KPN over de dienstverlening en de verstoring van de "voorziening 1-1-2". Contacten met KPN lopen via het MMC die deze dienstverlening bewaakt en de regie voert. Bij het Meldkamer Dienstencentrum, tevens onderdeel van de Dienst ICT van de politie, vindt het tactisch beheer van 1-1-2 plaats. Bij verstoringen van 1-1-2 hebben zij tevens een belangrijke taak. MDC heeft geen 24/7-dienst.

- *Landelijke Operations van de Nationale Politie*

De landelijke Operations van de politie zorgt voor operationele aspecten van 1-1-2. Landelijke Operations is 24/7 bereikbaar.

- *KPN*

Bij serieuze verstoringen wordt het telefoonnummer van de Lead Escalation Managers gebruikt.

Berichtcomponenten NL-Alert

Een NL-Alert bericht bevat minimaal de volgende componenten:

1. Afzender: NL-Alert (automatisch)
2. Datum tijd: dd-mm-jjjj uu:mm (automatisch)
3. Risico: 112 is niet bereikbaar
4. Locatie: in heel Nederland
5. Handelingsperspectief: alternatieven noemen
6. Meer informatie: Meer info: www.crisis.nl

Aandachtspunten:

Meertalig berichten

Wanneer de wens is het NL-Alert zowel in het Nederlands als Engels (of andere taal) uit te zenden, dan dienen de Nederlands- en Engelstalige teksten in één NL-Alert te worden ingevoerd in de applicatie. Wanneer dit niet wordt gedaan en bijvoorbeeld twee verschillende NL-Alerts achterelkaar worden uitgezonden (de ene in Nederlands en de ander in het Engels) dan overschrijft het laatst ingevoerde NL-Alert het eerste NL-Alert, en ontvangen burgers alleen het laatste NL-Alert.

Meertalige berichten worden gescheiden met drie asterisken (***) met een spatie ervoor en erna.

NL-Alert 13-01-2019 17:20
 tekst Nederlands
 ***
 tekst Engels

Deze asterisken zorgen er voor dat, indien het bericht te lang is om te tonen op vertrekboards in het openbaar vervoer (sommige vertrekboards kunnen geen lange berichten tonen), het bericht wordt afgebroken bij de asterisken en wordt alleen het Nederlandstalige tekst getoond.

Situatie	Maatregel	NL-Alert NL	NL-Alert Engels
1) Alternatief nummer binnen 15 minuten bereikbaar	Alternatief telefoonnummer (0343-750112)	112 is niet bereikbaar. In geval van nood bel 0343-750112. Meer info: www.crisis.nl .	The emergency number 112 is not available. In case of emergency call 0031-0343-750112. More information: www.crisis.nl .
2a) Alternatief nummer (nog) niet bereikbaar, 0900-8844 wel bereikbaar	Telefoonnummer 0900-8844	112 is niet bereikbaar. Een landelijk alternatief noodnummer volgt. Tot die tijd, bel 0900-8844 in geval van nood. Meer info: www.crisis.nl .	The emergency number 112 is not available in the Netherlands. An alternative number follows. Until then, call 0031-0900-8844 in case of emergency. More information: www.crisis.nl .
2b) Alternatief nummer beschikbaar na versturen (2a)	Alternatief telefoonnummer (0343-750112)	112 is niet bereikbaar. Het landelijk alternatieve noodnummer is nu beschikbaar: 0343-750112. Meer info: www.crisis.nl .	The emergency number 112 is not available in the Netherlands. Alternative number: 0031-0343-750112. More information: www.crisis.nl .
3) Geen telefoonverkeer beschikbaar	Fysieke maatregel	112 is niet bereikbaar. Ga bij nood naar uw dichtstbijzijnde politiebureau, brandweerkazerne of ziekenhuis. Meer info: www.crisis.nl .	The emergency number 112 is not available in the Netherlands. In case of emergency go to the nearest hospital, police or fire station. More information: www.crisis.nl .
Afmeldbericht	112	112 is weer bereikbaar. Bel 112 alleen bij spoed.	The emergency number 112 is available again.

Bijlage VI: Richtlijn Inzet NL-Alert bij Extreem Geweld

Richtlijn inzet NL-Alert bij extreem geweld

Deze richtlijn wordt ter beschikking gesteld door het ministerie van Justitie en Veiligheid. De richtlijn is een middel om aan te geven welke overwegingen en handelingen onder omstandigheden van extreem geweld in relatie tot NL-Alert verricht moeten worden opdat de inzet van het middel zo goed mogelijk wordt bewerkstelligd. De richtlijn bevat een specifieke inzetprocedure NL-Alert in situaties van extreem geweld.

1. Inleiding

NL-Alert is een alarmeringsmiddel om burgers via hun mobiele telefoon te waarschuwen en van een eerste handelingsperspectief te voorzien ingeval van ernstige, levensbedreigende incidenten. NL-Alert kan in dit kader ingezet worden in situaties van extreem geweld. Dit kunnen situaties van terrorisme zijn, maar dat hoeft niet. Wat betreft inzet van NL-Alert in situaties van extreem geweld is een specifieke rol weggelegd voor de politie.

In acute situaties waarin NL-Alert mensenlevens kan redden, is snelheid en zorgvuldigheid van inzet noodzakelijk. Dit vraagt een zorgvuldig, actueel en eenduidig situatiebeeld met bijbehorende afwegingen voor inzet. Dit is in situaties van extreem geweld het beste te realiseren via een inzetprocedure NL-Alert waarin politie-advies is geborgd.

Vastgesteld is dat professionals die betrokken zijn bij de inzet van NL-Alert behoefte hebben aan een nadere handreiking bij (de voorbereiding van) inzet van NL-Alert bij extreem geweld. Naar aanleiding van deze behoefte, zijn het Directoraat-Generaal Politie en Veiligheidsregio's en de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) samen met Politie en het Openbaar

Ministerie gekomen tot een richtlijn met afspraken over het proces tot inzet van NL-Alert bij situaties van extreem geweld. Strekking van deze richtlijn is de borging van politie-advies in het proces tot inzet van NL-Alert in situaties van extreem geweld (inclusief aanslagen).

Deze richtlijn en de brief van de DGPenV over inzet NL-Alert bij extreem geweld d.d. 17 april 2019 vervangen de eerdere brieven over het Addendum NL-Alert met kenmerken 717780 en V023.

2. Positionering NL-Alert

NL-Alert wordt ingezet bij incidenten, rampen en crises op het moment dat die zich voordoen of in de direct daaraan voorafgaande fase van acute dreiging, als het incident:

- acuut handelen van publiek kan vergen; **en/of**
- een fysieke bedreiging kan vormen; **en/of**
- voor grote maatschappelijke onrust/ontwrichting kan zorgen; **en/of**
- een direct (levens)gevaar zijn of direct gevaar voor de gezondheid.

Verder is het van belang om bij het uitzenden van een NL-Alert bericht goed na te gaan wat de informatiebehoefte van het publiek is.

3. Verantwoordelijkheden ten aanzien van NL-Alert

- De verantwoordelijkheid voor het alarmeren en informeren van de bevolking en het verstrekken van een handelingsperspectief tijdens (dreigende) incidenten, rampen en crises is decentraal belegd.
- De minister van Justitie en Veiligheid (JenV)⁷ stelt hiertoe het alarmeringsmiddel NL-Alert en het Inzet- en Beleidskader NL-Alert ter beschikking aan het bevoegd gezag.

⁷ De minister van JenV is vanuit zijn stelselverantwoordelijkheid verantwoordelijk voor de rampenbestrijding en crisisbeheersing en voor het functioneren van het stelsel van de veiligheidsregio's.

- Het bevoegd gezag beslist over de inzet van NL-Alert. Deze bevoegdheid kan binnen de grenzen van de wet- en regelgeving worden gemandateerd. In de veiligheidsregio's is de bevoegdheid gemandateerd op verschillende niveaus, veelal dicht tegen het meldkamerproces aan.
- Het daadwerkelijk verzenden van een NL-Alert bericht gebeurt (veelal) vanuit de meldkamer. Het NL-Alert proces is stand alone binnen de meldkamer.

4. Inzet van NL-Alert in situaties van extreem geweld

a) De belangrijkste uitgangspunten inzet NL-Alert bij extreem geweld

1. De focus van de inzet van NL-Alert bij extreem geweld scenario's is het helpen voorkomen van meer slachtoffers door het adequaat handelen van burgers in de directe omgeving van het incident te stimuleren.
2. Het faciliteren van het besluit tot inzet op een operationeel/tactisch niveau (dmv mandatering) draagt bij aan een snelle inzet van het middel.
3. Specifiek in situaties van extreem geweld is de borging van belangen in het kader van strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde en oog voor eventuele extra risico's door de inzet van het middel.
4. Bij de afweging voor inzet van NL-Alert bij extreem geweld moet specialistische politie expertise geborgd zijn gezien de gevaren rond de inzet in dergelijke scenario's. Kern is dat je negatieve effecten wilt voorkomen door naast het reguliere (gemandateerd) gezagsbesluit over de inzet van NL-Alert, een toets uit te laten voeren vanuit inhoudelijke operationele politie expertise op extreem geweld.
5. Voor het doel van NL-Alert is het onnodig om te vermelden of het om terrorisme gaat. Bij de eerste meldingen is dat vaak ook niet duidelijk, die duiding volgt eventueel later, via andere kanalen. Belangrijk is dat de burger weet wat het gevaar is en wat men moet doen.

b) Afspraken over het proces tot inzet van NL-Alert bij situaties van extreem geweld

Borging politie-advies in besluitvormingsproces inzet NL-Alert

1. De functionaris die bevoegd is tot inzet van NL-Alert vraagt altijd een politiefunctionaris om advies voordat NL-Alert wordt ingezet in situaties van extreem geweld (incl. aanslag).
2. De functionaris kan hiervoor contact leggen met één van de volgende politiefunctionarissen: Hoofd Officier van Dienst Politie (HOvD-P) of de Officier van Dienst –Operationeel Centrum (OvD-OC)*. De betreffende politiefunctionaris vraagt altijd een second opinion bij de HOvD-P operations van de Landelijke Eenheid.
3. De politiefunctionaris houdt in het advies rekening met de risico's genoemd in paragraaf 4 onder e van de "Richtlijn inzet NL-Alert bij extreem geweld" en met de spoedeisende karakter van de inzet.
4. Het advies vanuit politie wordt door de functionaris die bevoegd is tot inzet van NL-Alert meegewogen in zijn/haar beslissing tot inzet van NL-Alert.

* De OvD-OC (operationeel centrum) is een betrekkelijk nieuwe politiefunctie. De OvD-OC is 24/7 aanwezig op het OC.

c) Scenario's en de inzetprocedure

Er zijn drie verschillende scenario's van extreem geweld: de fase van (acute) dreiging, direct na een incident en de nafase. We duiden deze hieronder.

(Acute) dreiging

Er komt zeer reële informatie binnen over een situatie van extreem geweld op korte termijn.

Inzet van NL-Alert kan mogelijk mensenlevens redden.

Acute situatie extreem geweld (actieve daders):

De tijd voor besluitvorming is zeer beperkt.

- o De beslissingsbevoegde functionaris in de veiligheidsregio heeft in samenwerking met en door tussenkomst van de politie (Hoofd Officier van Dienst Politie (HOVD-P) of de Officier van Dienst –Operationeel Centrum) contact met de HOVD LE voor een second opinion voor eenheid politie. Na overleg kan NL-Alert er lokaal uit.

Nafase (geen actieve, mogelijk wel vluchtende daders):

In deze situatie is er sprake van restrisico's. Omdat NL-Alert een zwaar middel is, zou de inzet wel gericht moeten zijn op het redden van mensenlevens. De afweging die besproken is, is dat je eventueel (vluchtende) daders geen inzage wil geven in je informatiepositie en/of zoekgebied. Het middel kan bijvoorbeeld wel gebruikt worden bij een 'lock down'.

De beslissingsbevoegde functionaris in de veiligheidsregio heeft in samenwerking met en door tussenkomst van de politie contact met HOVD LE voor een second opinion voor eenheid politie. Na overleg kan NL-Alert er lokaal uit.

d) Aard van informatie en toetsing wijze van inzet op risico's

1. De politie vervult operationeel de hoofdrol, het is noodzakelijk dat deze zoveel mogelijk betrokken zijn bij het besluit tot inzet.
2. Het OM kan informatie vrijgeven om te komen tot de inzet van NL-Alert.
3. Bij gebruik van het middel is er geen verstrekking van specifieke gegevens en duiding, maar slechts handelingsperspectief voor burgers en instellingen.
4. Bij de inzet van NL-Alert in een extreem geweld scenario, wordt altijd tenminste parallel, het (lokale) bevoegde gezag geïnformeerd over de achtergronden en wordt vervolg communicatie afgestemd.

e) Risico's inzet

De inzet van NL-Alert kan in diverse situaties zorgen voor een groter risico in scenario's van extreem geweld, doordat alle mobiele toestellen in een gebied een bericht krijgen.

1. Op veel mobiele telefoons gaat de ontvangst met een herkenbaar en hard sirenegeluid, bij sommige toestellen óók als de mobiele telefoon op stil staat. Het ontvangen van een NL-Alert kán daarmee de locatie van schuilende mensen verraden, en daarmee zorgen voor extra slachtoffers.
2. Het is aannemelijk dat de daders óók het NL-Alert bericht ontvangen, en dat daarmee dus inzage wordt gegeven in de informatiepositie van de politie. Oppassen met handelingsperspectief: oproepen om juist naar een locatie te gaan kan een (vervolg)aanslag in de hand werken. Oftewel: verlaat direct het gebied, in plaats van "verzamel op locatie x".
3. Het signaal van NL-Alert gaat naar alle mobiele toestellen in een gebied. Mogelijk zijn aanslagmiddelen verbonden aan mobiele toestellen met ontstekingsmechanismen.

f) Berichtinhoud

1. Voor het doel van NL-Alert is het onnodig om te vermelden of het om terrorisme gaat. Het gaat bij het jezelf in veiligheid brengen om de daad, niet om het motief. Belangrijk is dat je als burger weet wat het gevaar is en wat je moet doen.
2. Een 'einde situatie' bericht (vergelijkbaar met een afmeldbericht), is van belang in specifieke situaties. Denk aan oproep tot gebiedsontwijking etc.

Een NL-Alert bericht bestaat uit de volgende vaste berichtelementen: NL-Alert (automatisch), datum/tijd (automatisch), risico, locatie, handelingsperspectief, en (bij voorkeur) verwijzing naar meer informatie.

Via onderstaande berichtelementen kan een NL-Alert bericht snel worden opgesteld:

Schietincident
Schietincident in [invullen locatie]. Verlaat direct het gebied of zoek dekking. Zet mobiel op stil. Volg instructies van hulpverleners op. Nadere informatie en updates op [invullen].
Steekincident
Steekincident in [invullen locatie]. Verlaat direct het gebied of zoek dekking. Zet mobiel op stil. Volg instructies van hulpverleners op. Nadere informatie en updates op [invullen].
Explosie
Explosie in [invullen locatie]. Verlaat direct het gebied. Volg instructies van hulpverleners op. Bel 112 alleen bij dringende zaken. Nadere informatie en updates op [invullen].
Dreiging
[Beschrijf dreiging en locatie]. [Invullen locatie] wordt ontruimd. Verlaat direct het gebied of zoek dekking. Volg instructies van hulpverleners op. Nadere informatie en updates op [invullen].
Voortvluchtige dader
[Beschrijf incident en locatie]. Politie zoekt de dader[s]. Blijf binnen in [invullen gebied]. Volg instructies van hulpverleners op. Nadere informatie en updates op [invullen].

g) Effectuering van de procedure

1. Functionarissen die bevoegd zijn tot inzet van NL-Alert worden voorgelicht over de inzet van NL Alert in situaties van extreem geweld. Voor een toelichting op de inzet NL-Alert bij extreem geweld voor de genoemde doelgroep kan de Veiligheidsregio een beroep doen op de expertise van de afdeling Conflict en Crisisbeheersing van de Regionale Eenheid van Politie. Vanuit de afdeling Conflict en Crisisbeheersing van de Regionale Eenheid van Politie worden nadere afspraken gemaakt met de Landelijke Eenheid.
2. In de Gebruikersraad NL-Alert zal in het bijzonder aandacht worden geschonken aan de richtlijn.
3. Door het IFV zal het geactualiseerde Inzet- en Beleidskader inclusief deze richtlijn worden opgenomen in de thans nog in ontwikkeling zijnde e-learning NL-Alert.

4. Voor betrokken functionarissen bij de Nationale Politie zal de voorlichting m.b.t. inzet van NL-Alert in situaties van extreem geweld worden gekoppeld aan lopende implementatie trajecten.
5. We verwijzen op deze plek specifiek naar de hoofdtekst van het Inzet- en Beleidskader NL-Alert. En het document Crisiscommunicatie in de acute fase na een aanslag, Bijlage 1 Inzet NL-Alert bij terrorisme en extreem geweld.

Bijlage VII: –Algemene procedure landelijk uitzenden NL-Alerts

Uitgangspunt is dat de inzet van NL-Alert gebeurt onder verantwoordelijkheid van het bevoegde decentrale gezag conform de wet veiligheidsregio's en het Inzet- en Beleidskader NL-Alert.

Bij een ernstig incident met landelijke impact kan het wenselijk zijn om snel een NL-Alert landelijk uit te zenden. Bij ernstige uitval van 1-1-2 is daarom een procedure ontwikkeld waarbij de Minister van Justitie en Veiligheid namens alle veiligheidsregio's een NL-Alert landelijk kan uitzenden (zie bijlage V). Deze procedure is ontwikkeld omdat de Minister van Justitie en Veiligheid geen eigen bevoegdheid heeft om een NL-Alert uit te zenden, maar kan dat alleen namens andere overheden doen die deze wettelijke bevoegdheid wel hebben. Deze procedure is alleen van toepassing in de specifieke situatie van ernstige uitval van 1-1-2.

In de toekomst kunnen echter ook andere ernstige situaties zich voordoen die landelijke impact hebben maar waarbij deze situaties nu niet worden voorzien. Bij deze situaties zal het wenselijk zijn dat de Minister van Justitie en Veiligheid namens de veiligheidsregio's snel een NL-Alert landelijk uitzendt.

In deze bijlage wordt de procedure voor het landelijk uitzenden van NL-Alerts omschreven.

Procedure landelijk uitzenden NL-Alerts

Het NL-Alert wordt landelijk ingezet bij incidenten, rampen en crises die landelijke impact hebben. Het gaat hierbij om ernstige situaties die:

- acuut handelen van het publiek vergen of kunnen vergen; **en/of**
- een fysieke bedreiging voor het publiek vormen of kunnen vormen; **en/of**
- voor grote maatschappelijke onrust of ontwrichting zorgen of kunnen zorgen; **en/of**
- een direct (levens)gevaar zijn of direct gevaar voor de gezondheid.

Het NL-Alert wordt ingezet op het moment dat deze situatie zich voordoet of in de direct daaraan voorafgaande fase van acute dreiging.

Het versturen van een NL-Alert is gericht op schadebeperking en een snelle uitzending met een duidelijk handelingsperspectief kan mogelijk slachtoffers voorkomen.

Omdat een NL-Alert zo snel mogelijk moet worden uitgezonden, is het niet mogelijk om het besluit tot het landelijk uitzenden van een NL-Alert alsook de inhoud van het NL-Alert tevoren af te stemmen met de 25 veiligheidsregio's. Wel zullen veiligheidsregio's en andere relevante partners tevoren geïnformeerd worden via de reguliere kanalen over de landelijke uitzending van het NL-Alert.

De procedure bestaat uit zes stappen:

- 1. Verzoek aan NCC om NL-Alert landelijk uit te zenden**
- 2. NCC beoordeelt het verzoek en legt het verzoek voor aan NCTV**
- 3. NCTV besluit over uitzenden NL-Alert**
- 4. NCC informeert partners**
- 5. NCC draagt zorg voor het uitzenden NL-Alert**
- 6. NCC draagt zorg voor uitzending NL-Alert afmeldbericht**

Toelichting procedurestappen

1. Verzoek aan NCC om NL-Alert landelijk uit te zenden

Vanuit veiligheidsregio's wordt door de CaCo (dan wel van andere onderdelen van de overheid, bijv. politie) aan NCC het verzoek gedaan om een NL-Alert landelijk uit te zenden.

2. NCC beoordeelt het verzoek en legt het verzoek voor aan NCTV

Het NCC beoordeelt het verzoek en legt het verzoek voor aan de NCTV met een advies. Indien het advies is om een NL-Alert landelijk uit te zenden, doet NCC tevens een voorstel voor de inhoud van het NL-Alert inclusief handelingsperspectief.

3. NCTV besluit over uitzenden NL-Alert

De NCTV besluit op basis van de beschikbare informatie:

- d) of het uitzenden van een NL-Alert door JenV wenselijk is;
- e) de gebiedselectie (landelijk, tenzij);
- f) de boodschap met handelingsperspectief.

4. NCC informeert partners

Het NCC informeert de relevante (communicatie)partners via de reguliere kanalen over het ernstige incident en over bovengenoemd besluit van de NCTV. Indien de NCTV besluit een NL-Alert uit te zenden, worden de veiligheidsregio's dringend verzocht géén NL-Alerts te verzenden inzake het incident.

5. NCC draagt zorg voor het uitzenden NL-Alert

Het NCC draagt zorg voor de uitzending van de NL-Alerts via de eigen voorziening of - indien noodzakelijk - via de voorziening van het Management Monitoring Centrum.

6. NCC draagt zorg voor uitzending NL-Alert afmeldbericht

Indien de NCTV heeft besloten tot uitzending van een NL-Alert, draagt het NCC tijdig zorg voor het eventueel uitzenden van een afmeldbericht. De noodzaak van het uitzenden van een afmeldbericht wordt per incident beoordeeld op toegevoegde waarde.

Betrokken organisaties procedure

- Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV)

De Minister van Justitie en Veiligheid vervult in deze procedure een regierol door te zorgen voor verzending van een uniform landelijk NL-Alert naar de bevolking (in plaats van tientallen regionale NL-Alerts). De Minister heeft deze taak in acute crisissituaties gemandateerd aan de NCTV. NCC ondersteunt de NCTV hierbij.

- Nationaal Crisiscentrum (NCC)

Het NCC ondersteunt de NCTV bij het uitzenden van landelijke NL-Alerts.

- Management Monitoring Centre (MMC)

Indien het NCC om technische reden een NL-Alert niet kan uitzenden, dan verzoekt NCC aan MCC om het NL-Alert namens JenV uit te zenden. MMC heeft een 24/7-dienst.

Berichtcomponenten NL-Alert

Een NL-Alert bericht bevat minimaal de volgende componenten:

1. Afzender: NL-Alert (automatisch)
2. Datum tijd: dd-mm-jjjj uu:mm (automatisch)
3. Risico: per situatie verschillend
4. Locatie: in heel Nederland
5. Handelingsperspectief: per situatie verschillend
6. Meer informatie: Nadere informatie en updates op www.crisis.nl

Zie de standaardberichten in de applicatie en op <https://www.nl-alert.nl/nl-alert-toolkit> voor standaardteksten bij mogelijke rampen, crises of ernstige incidenten met een landelijke impact.